

Mange moskovitter benytter Patriarsje prudy til at gå en tur med familien eller slappe af. Foto: Jens Malling

DE FEM VIGTIGSTE BULGAKOV-STE- DER I MOSKVA

Patriarsje prudy: Den lille park omkring dammen, hvor åbnings-scenen i »Mesteren og Margarita« finder sted, er en populær grøn oase midt i den russiske hovedstad.

Museum: Mikhail Bulgakovs lejlighed er lavet om til et museum. På adressen Bolsjaja Sadovaja 10 lejlighed nummer 50 boede forfatteren i årene 1921 – 1924. Vær opmærksom på, at der er to museer dedikeret til Bulgakov ved siden af hinanden.

Læs mere på hjemmesiden:
www.bulgakovmuseum.ru/en

Spaso-huset: Den amerikanske ambassadørs bolig danner i Bulgakovs hovedværk »Mesteren og Margarita« ramme om et orgie af en fest. Det storslåede palæ har adressen Spasopeskovskaja Plosjtjad 10, men er for det meste lukket for offentligheden.

Læs mere her:
www.moscow.usembassy.gov/spaso.html

Grav: Bulgakovs sidste hvilested befinder sig på Ruslands mest prestigefyldte kirkegård – Novodevitje. Køb et kort ved indgangen for at se nøjagtigt hvor. Adressen er Lujnetskij Proesd 2.

Læs mere på hjemmesiden:
www.rt.com/news/prime-time/moscow-novodevichy-cemetery-history

Restaurant: Det hyggelige spisested Cafe Margarita har taget navn efter heltinden i Bulgakovs bog. Det ligger ikke langt fra, hvor Berlios kommer af dage i romanen – lige overfor Patriarsje prudy. Der kører dog ingen sporvogn i gaden. Adressen er Malaja Bronnaja 28.

www.cafe-margarita.ru

Politifolk mydrer gennem køkkenet i lejlighed nummer 50 og prøver at arrestere djævlene og hans slæng.

Hovedpersonerne fra »Mesteren og Margarita« på en af museets plakater. Foto: Jens Malling

► læseren, at Berlios og Besdomnyj netop har fået selskab af Voland – djævelen selv. Sporvognsulykken er kun den første af en lang række absurde, overnaturlige og tragikomiske begivenheder, der indtræffer idet han sammen med sit farverige entourage slipper kaos løs i Moskva.

Diaboliske festligheder

Fra Patriarsje prudy er der ikke langt over til »lejlighed nummer 50«, hvor Mikhail Bulgakov boede og som nu er lavet om til et museum. Portindgangen er dekoreret med kendte episoder fra bogen.

Blandt andet byder heltinden Margarita velkommen i sin egenskab af dronning for det infer-

nalske bal, som Voland inviterer til. En lang række prominente og for længst afdøde syndere ankommer under megen fanfare fra underverdenen, og under disse diaboliske festligheder når historien klimaks.

Efter sigende fandt Bulgakov inspiration til det malerisk beskrevet og intense orgie i den amerikanske ambassadørbolig – også kendt som Spaso-huset. Derigennem er det overdådige palæ nede mellem de to Arbat-gader blevet endnu et af de steder i Moskva, som forfatteren gennem sin fortælling tildeler en særlig aura. Også denne 'Bulgakov-seværdighed' befinder sig lige i nabolaget.

Turen i Bulgakovs fodspor går videre gennem portudgangen, ind i gården, forbi den livagtige

statue af katten Begemot og op ad trappen til lejlighed nummer 50, hvor aficionados har overmalet opgangen med citater og skikkelser fra »Mesteren og Margarita«.

Indenfor kan bogelskere besigtige flere af Bulgakovs personlige ejendele og talrige fotos. De forskellige rum har udstillinger relateret til forfatterens liv og værker. Desuden holdes her ofte litteraturaftener og digtoplæsninger. Det er præcis på denne adresse, at Voland og hans følge indlogerer sig, efter de er ankommet til Moskva. Lejligheden spiller en vigtig rolle i romanen – som hovedkvarter for det uforskammede trekløver.

Fortsættes ►